

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: STARTA K-Skydd

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderad användning: Anti-frysmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatabladet

Leverantör

Företag: Hagemans Nordic AB
Adress: Box 112
Postnr: 511 10
Ort: Fritsla
Land: SVERIGE
E-post: info@hagemansnordic.com
Telefon: +46 (0)320-18900
Hemsida: startaprodukter.se

Jula Finland Oy
Säterinportti Business campus
Linnoitustie 6
02600 Espoo
+358 (0) 753 263 820
technical.fi@jula.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 - begär Giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP-klassificering: Flam. Liq. 2;H225
Eye Irrit. 2;H319
STOT SE 3;H336

Allvarligaste skadliga effekterna: Mycket brandfarlig vätska och ånga. Orsakar allvarlig ögonirritation. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

2.2 Märkningsuppgifter

Piktogram

Signalord: Fara

Innehåller

Ämne: propan-2-ol;

Faroangivelser

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Skyddsangivelser

P102 Förvaras oåtkomligt för barn.
P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.
P303+361+353 VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten [eller duscha].
P280 Använd ögonskydd.
P305+351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P337+313 Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.
P403+233 Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.
P501 Innehållet/behållaren lämnas i enlighet med lokala föreskrifter.

2.3 Andra faror

Produkten innehåller inte PBT- eller vPvB-ämnen.
Ämnet/blandningen innehåller inga komponenter som anses ha hormonstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Ämne	CAS-nr./ EG-nr./ REACH reg. nr.	Koncentration	Noteringar	CLP-klassificering
etanol	64-17-5 200-578-6 01-2119457610-43	60 - 80 %		Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 C ≥ 50%: Eye Irrit. 2;H319
propan-2-ol	67-63-0 200-661-7 01-2119457558-25	20 - 40 %		Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336
butanon	78-93-3 201-159-0 01-2119457290-43	< 1 %		Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066

Se avsnitt 16 för kompletta texter i H- / EUH-fraser.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inhalation:	Sök frisk luft. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Förtäring:	Framkalla ej kräkning. Skölj munnen noga och drick 1-2 glas vatten i små klunkar. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Hudkontakt:	Avlägsna förorenade plagg. Tvätta huden med tvål och vatten. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Ögonkontakt:	Skölj omedelbart med vatten (helst med ögondusch) under minst 5 minuter. Spärra upp ögonen. Ta bort eventuella kontaktlinser. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Allmänt:	Ge aldrig något genom munnen till en medvetslös person. Vid kontakt med läkare, visa säkerhetsdatablad eller etikett.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Ångor kan orsaka huvudvärk, trötthet, yrsel och illamående. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad. Orsakar allvarlig ögonirritation. Långvarig eller upprepad hudkontakt kan verka uttorkande.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandlas symtomatiskt.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel:	Släck med pulver, skum, koldioxid eller vattendimma.
Olämpliga släckmedel:	Använd inte vattenstråle då det kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produktens ångor är tyngre än luft och kan spridas längs golvet. Ångor kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Explosiva blandningar kan bildas med luft i samband med uppvärmning/exponering för brand.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Använd friskluftsmask när ämnet är utsatt för brand. Avlägsna behållare från det farliga området om så kan ske utan risk. Undvik inandning av ångor och rökgaser - sök frisk luft. Använd vatten eller vattendimma för att kyla ej antänt material. Skicka förorenat släckvatten till destruktion.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal:	Håll överflödiga personer på avstånd. Stoppa läckage om så kan ske utan risk. Säkerställ god ventilation. Rökning och öppen eld förbjudet. Använd lämpliga skyddskläder.
---	--

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik att låta spill nå avlopp och/eller ytvatten.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill torkas upp med en fuktig trasa. Avgränsa och absorbera spill med sand eller annat absorberande icke brännbart material. Placera i lämpliga avfallsbehållare.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för typ av skyddsutrustning. Se avsnitt 13 beträffande avfallshantering.

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Tillse god ventilation. Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Använd gnisfria verktyg och explosionssäker utrustning. Ät, drick och rök inte under pågående arbete. Nedstänkta kläder tas av och tvättas innan de används igen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras säkert och oåtkomligt för barn. Förvaras i väl tillsluten originalförpackning. Förvara i torrt, svalt och väl ventilerat utrymme. Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden. Produkten tillhör klass 1 (Brandfarliga vätskor).

7.3 Specifik slutanvändning

Inga speciella användningsområden utöver de användningsområden som anges i 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gräns för exponering i arbetet

Ämnesnamn	Tidsperiod	ppm	mg/m ³	fiber/cm ³	Kommentar	Anm
etanol	KGV	1000	1900			V
etanol	NGV	500	1000			
propan-2-ol	KGV	250	600			V
propan-2-ol	NGV	150	350			
butanon	KGV	300	900			
butanon	NGV	50	150			

V = Vägledande korttidsgränsvärde

KGV = Korttidsvärde

NGV = Nivågränsvärde

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

PNEC

etanol, cas-no 64-17-5				
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Extrapoleringsmetod	Anmärkning
PNEC vatten (sötvatten)	0,96 mg/l			
PNEC sediment (sötvatten)	3,6 mg/kg			
PNEC vatten (havsvatten)	0,79 mg/l			
PNEC sediment (havsvatten)	2,9 mg/kg			
PNEC STP (avloppsreningsverk)	580 mg/l			
PNEC jord	0,63 mg/kg			
propan-2-ol, cas-no 67-63-0				
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Extrapoleringsmetod	Anmärkning
PNEC vatten (sötvatten)	140,9 mg/l			
PNEC vatten (havsvatten)	140,9 mg/l			
PNEC STP (avloppsreningsverk)	2251 mg/l			
PNEC sediment (sötvatten)	552 mg/kg dw			
PNEC sediment (havsvatten)	552 mg/kg dw			
PNEC jord	28 mg/kg dw			
PNEC oral (livsmedel)	160 mg/kg food			
butanon, cas-no 78-93-3				
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Extrapoleringsmetod	Anmärkning
PNEC sediment (havsvatten)	284,7 mg/kg dw			
PNEC vatten (sötvatten)	55,8 mg/l			
PNEC sediment (sötvatten)	284,74 mg/kg dw			
PNEC jord	22,5 mg/kg dw			
PNEC STP (avloppsreningsverk)	709 mg/l			
PNEC vatten (havsvatten)	55,8 mg/l			

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

DNEL - arbetare

etanol, cas-no 64-17-5					
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - lokal påverkan)	1900 mg/m ³				
Dermal DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	343 mg/kg				
Inhalering DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	950 mg/m ³				
propan-2-ol, cas-no 67-63-0					
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - systemisk påverkan)	1000 mg/m ³				
Dermal DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	888 mg/kg bw/day				
Inhalering DMEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	500 mg/m ³				
butanon, cas-no 78-93-3					
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Dermal DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	1161 mg/kg bw/day				
Inhalering DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	600 mg/m ³				

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

DNEL - befolkningen i stort

etanol, cas-no 64-17-5					
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Inhalering DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	114 mg/m ³				
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - lokal påverkan)	950 mg/m ³				
Dermal DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	206 mg/kg				
Oral DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	87 mg/kg				
propan-2-ol, cas-no 67-63-0					
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - systemisk påverkan)	178 mg/m ³				
Dermal DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	319 mg/kg bw/day				
Inhalering DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	89 mg/m ³				
Oral DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan)	26 mg/kg bw/day				
butanon, cas-no 78-93-3					
Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - systemisk påverkan)	450 mg/m ³				

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder:	Rinnande vatten och ögondusch bör finnas tillgängligt. Åt inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Tvätta händerna före raster, före toalettbesök och efter avslutat arbete.
Personlig skyddsutrustning, skyddsglasögon/ansiktsskydd:	Bär skyddsglasögon vid risk för stänk i ögonen.
Personlig skyddsutrustning, hudskydd:	Använd lämpliga skyddskläder.
Personskyddsutrustning, handskar:	Använd handskar. Handskar ska uppfylla EN 374. Lätt användning (små volymer, kortvarig exponering (mindre än 10 minuter)): Butylgummi/ Nitrilgummi.
Personlig skyddsutrustning, andningsskydd:	Använd andningsskydd vid otillräcklig ventilation. Filtertyp: A.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Parameter	Värde/enhet
Tillstånd	Vätska
Färg	Färglös
Lukt	Alkohol
Löslighet	Löslighet i vatten: Fullt blandbar

Parameter	Värde/enhet	Anmärkingar
Luktröskel	Data saknas	
Smältpunkt	Data saknas	
Fryspunkt	Data saknas	
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	78 °C	etanol
Brandfarlighet (fast form, gas)	Data saknas	
Brännbarhetsgräns	Data saknas	
Explosionsgränser	2,8 - 19 vol%	
Flampunkt	12 °C	etanol
Självantändningstemperatur	425 °C	etanol
Sönderfallstemperatur:	Data saknas	
pH (brukslösning)	Data saknas	
pH (koncentrerad)	Data saknas	
Kinematisk viskositet	Data saknas	
Viskositet	Data saknas	
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	Data saknas	
Ångtryck	5,9 kPa	etanol 20°C.
Densitet	789 kg/m ³ @20°C	
Relativ densitet	Data saknas	
Relativ ångdensitet	Data saknas	
Relativ densitet (sat. luft)	Data saknas	
Partikelegenskaper	Data saknas	

9.2 Annan information

Parameter	Värde/enhet	Anmärkingar
-----------	-------------	-------------

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ej reaktiv.

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil förutsatt att den används i enlighet med leverantörens anvisningar.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Produktens ångor är tyngre än luft och kan spridas längs golvet. Ångor kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Skyddas från värme, gnistor och öppen eld.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppen eld.

10.5 Oförenliga material

Starka syror/ Oxideringsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid exponering för höga temperaturer kan hälsofarliga sönderfallsprodukter bildas. Kolmonoxid och koldioxid.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut oral toxicitet: Förtäring kan orsaka obehag.

Akut dermal toxicitet:

propan-2-ol, cas-no 67-63-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Kanin			> 5000 mg/kg			

Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Akut inhalationstoxicitet:

propan-2-ol, cas-no 67-63-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta		6h	> 10000 ppm			

Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Frätskada/irritation på huden: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Orsakar allvarlig ögonirritation.

Andningssensibilisering eller hudsensibilisering: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Mutagenitet i könsceller: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Cancerframkallande: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Reproduktionstoxicitet: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Enstaka STOT-exponering: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Upprepad STOT-exponering: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Fara vid aspiration: Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

11.2 Information om andra faror

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

Hormonstörande egenskaper: Ingående ämnen har inga hormonstörande egenskaper när det gäller icke-målorganismer eftersom de inte uppfyller kriterierna i avsnitt B i förordning (EU) 2017/2100.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

propan-2-ol, cas-no 67-63-0

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Fisk	Pimephales promelas	96h	96hLC50	> 100 mg/l			
Daphnia		48h	48hEC50	> 100 mg/l			

Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

propan-2-ol, cas-no 67-63-0

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
				84 %	Lätt biologiskt nedbrytbar.	OECD 301 D	

Lätt biologiskt nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

propan-2-ol, cas-no 67-63-0

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
			Log Kow	< 4			

Förväntas inte att lagras i biomassa.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten innehåller minst ett ämne som är vattenlösligt. Kan spridas i miljön.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte PBT- eller vPvB-ämnen.

12.6 Hormonstörande egenskaper

Ingående ämnen har inga hormonstörande egenskaper när det gäller icke-målorganismer eftersom de inte uppfyller kriterierna i avsnitt B i förordning (EU) 2017/2100.

12.7 Andra skadliga effekter

Inga kända.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Om denna produkt blir ett avfall i det tillstånd som den levererats uppfyller den kriterierna för farligt avfall (direktiv 2008/98/EU). Samla upp spill och avfall i slutna och täta behållare för avfallshantering på lokal återvinningsstation för farligt avfall. Tom, rengjord förpackning ska sopsorteras för återvinning.

Avfallskategori: EWC-kod: Beror på verksamhetsområde och användning, t.ex.
16 01 14* Fryspunktsnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen
15 01 02 Plastförpackningar

AVSNITT 14: Transportinformation

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

Landtransport (ADR/RID)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	1170	14.4 Förpackningsgrupp:	II
14.2 Officiell transportbenämning:	ETANOLLÖSNING	14.5 Miljöfaror:	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
14.3 Faroklass för transport:	3		
Risiketikett(er):	3		
Farlighetsnummer:	33	Tunnelkategori :	D/E

Transport på inrikes vattenvägar (ADN)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	1170	14.4 Förpackningsgrupp:	II
14.2 Officiell transportbenämning:	ETHANOL SOLUTION	14.5 Miljöfaror:	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
14.3 Faroklass för transport:	3		
Risiketikett(er):	3		
Transport i tankfartyg:			

Havstransport (IMDG)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	1170	14.4 Förpackningsgrupp:	II
14.2 Officiell transportbenämning:	ETHANOL SOLUTION	14.5 Miljöfaror:	Produkten är inte Marine Pollutant (MP)
14.3 Faroklass för transport:	3	Namn på det/de miljöfarliga ämnena:	
Risiketikett(er):	3	IMDG Code segregation group:	- Ingen -
EmS:	F-E, S-D		

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	1170	14.4 Förpackningsgrupp:	II
14.2 Officiell transportbenämning:	ETHANOL SOLUTION	14.5 Miljöfaror:	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
14.3 Faroklass för transport:	3		
Risiketikett(er):	3		

14.6 Särskilda skyddsåtgärder

14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

Ej tillämpligt.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Produkt registreringsnummer: 430792-2

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Övrig information: Kemikaliesäkerhetsvärdering har inte utförts.

Säkerhetsdatablad

STARTA K-Skydd

Ersätter datum: 2022-11-25

Omarbetad: 2024-10-29

AVSNITT 16: Annan information

Övrig information: Detta säkerhetsdatablad har utarbetats för och gäller uteslutande för denna produkt. Det baseras på vår aktuella kunskap samt den information som leverantören har lämnat om produkten vid tidpunkten för utarbetandet. Säkerhetsdatabladet uppfyller gällande lagar om utarbetande av säkerhetsdatablad i enlighet med 1907/2006/EC (REACH) inkluderat efterföljande ändringar.

Återförsäljarens anteckningar: Ändringar är gjorda under punkt: 2, 3, 8, 16.

Faroangivelser

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Kompletterande faroinformation

EUH066 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.

Land: SE